Hallituksen esitys laista ulkomaisten sijoitusten seurannasta ja lupamenettelyistä

TEM045:00/2024 (VN/15267/2024)

16.7.2026

Akkuteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaisten sijoitusten seurannasta ja lupamenettelyistä.

Muutama yleishuomio:

Pidämme esityksen taustaa ulkomaalaisten sijoitusten seurannasta ja lupamenettelyistä huoltovarmuuden kannalta ymmärrettävänä. Suomen talouskasvun kannalta ulkomaisten investointien lisääntyminen on kriittistä. Lakiehdotuksen tavoitteet tulee toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu tarpeettomia kustannuksia tai hallinnollista taakkaa yrityksille, eikä se heikennä kohtuuttomasti ulkomaalaisten rahoittajien mielenkiintoa investoida Suomeen. Lainsäädäntö muodostaa merkittävän signaalin kansainvälisille sijoittajille Suomen toimintaympäristön ennakoitavuudesta, avoimuudesta ja kilpailukyvystä.

Investointien edistämisen näkökulmasta keskeisiä periaatteita ovat ennakoitavuus ja oikeusvarmuus. Soveltamisalan tulee olla selkeä ja rajattu. Tavoitteena on tehokas ja sujuva luvitus, ja huolenamme onkin, että nyt annettu lakiesitys pidentää lupien käsittelyaikoja tarpeettomasti. On ollut investointien saamisen ja toteuttamisen kannalta tärkeää, että olemassa olevat nopeutetut lupamenettelyt ovat nopeuttaneet ympäristölupien käsittelyaikoja (pl. hallintoasteiden käsittelyajat).

On ehdottoman tärkeää, että lain tarkoitusta ja soveltamisalaa täsmennetään. Lain tulee kohdistua vain sellaisiin ulkomaisiin sijoituksiin, joihin liittyy konkreettinen ja riittävästi yksilöity riski kansalliselle turvallisuudelle, yleiselle järjestykselle, huoltovarmuudelle tai muulle lain suojaamalle erittäin tärkeälle kansalliselle edulle.

On tärkeää, että lain tarkoituspykälässä mainittu ennakoitavuustavoite (selkeämmän ja ennustettavamman lupaprosessin luominen) otetaan vakavasti myös lain toimeenpanossa, eikä jää vain tavoitekirjaukseksi.

Kansallista lisäsääntelyä tulee välttää. EU:n seuranta-asetuksen toimeenpano tulee toteuttaa täsmällisesti ja EU:n vähimmäistasoa noudattaen. Kansallisia, asetuksen vähimmäisvaatimuksia pidemmälle meneviä laajennuksia tulee lähtökohtaisesti välttää, koska ne heikentävät investointien, kasvurahoituksen ja Suomen kilpailukyvyn edellytyksiä ilman vastaavaa turvallisuushyötyä. Mahdollinen kansallinen lisäsääntely tulee rajata vain tilanteisiin, joissa sille on osoitettavissa selkeä ja välttämätön turvallisuusperuste.

laajennus koskee suoraan aloja, kuten akkuarvoketjua, vihreää terästä, vetyinfrastruktuuria ja puolijohdeteollisuutta, joihin Suomi aktiivisesti pyrkii houkuttelemaan kansainvälisiä investointeja. Lupamenettelyn tulee olla näissä tapauksissa erityisen nopea ja ennakoitava, jottei se muodostu käytännön kilpailuhaitaksi suhteessa maihin, joissa vastaavaa sääntelyä ei ole tai joissa prosessit ovat kevyempiä.

Akkuteollisuus ry pitää tärkeänä, että tietopyynnöt rajoitetaan välttämättömiin tietoihin ja liikesalaisuuksien suoja varmistetaan. Yritysten tietojenantovelvollisuus on laaja. Tietojenantopyyntöjen on oltava oikeasuhteisia hakemuksen käsittelyn kannalta välttämättömiin tietoihin. Erityisesti arkaluonteisten liikesalaisuuksien, kuten teknologiakuvausten, asiakastietojen ja sopimusten osalta tietojenanto tulee tapahtua selkeän oikeusperustan nojalla, ja tietojen suojaus on varmistettava.